

A vége-láthatatlan rónához szokott alföldi ember szemének furcsa, ha

beveti magát a dombok hajlataiba, ahol rendre hosszan takarják egymást a földpúpok, hogy szinte alig lát túl az orránál. Meg hogy a völgyi távolságot se tudja normálisan fölmérni, pár perc gyaloglásra hiszi csupán a túloldali tisztást, holott órákig kellene gyalogolni, ahogy mondani szokás: tökönpaszulyon át, míg oda jutna. Ezért aztán a síkvidéki ember, ha csak teheti, főleg ha feketeségében ereszkedik alá a hatalmas esőfelhő, és alkalmakként még siralmasan is könnyezik, nem nagyon mozog az ilyen helyeken.

Ha mozog is, inkább lefelé mozog, mert arrafelé viszi a súlya, fölfelé terepjáró autót igényel, amit – esetünkben épp – a táj erdőmérnöke irányít, mivelhogy eltökölt vaddisznóvadászokat visz a tethelyre. A jelölt terepre. Ezek után akár a vadászlesre is beállhat az idegen, különösebb baja nem eshet. Ha csak nem gondolja meg magát és el nem határozza, hogy visszavág a vadkannak – Zrínyiért! (Mint tanultuk: Zrínyi Miklós költő-hadvezér életének az erdei vadászat megbeszített vadkanja vetett végét.)

A mi vadkanunk pöfeteg pófával rongtot, fűjtatott. Féllelmetes agrayai az elefántval vetekedtek. Szőre borzolva, és szemei aprók, szúrások. Miután elüldözték mellőle a kondát; a völgy tisztása felé zargatta azokat a hajtók lármás csapata; Pöfeteg – e nevet kapta hirtelenjében, mikor megpillantottuk öfelségét – földülva csörtetett a kis tölgyfákkal tűzdelt domboldalról. A nevezett erdőmérnök, aki részese volt az aznapra hirdett vaddisznóvadászatnak, a robajló vad láttán megnyugodott. Emelte távcsöves puskáját, megvárta míg a vadászati előírásoknak megfelelő lőtávba ért (a leendő zsákmány) s odadurragott neki. Hármát egymás után! És Pöfeteg – megtorpant ugyan, de mintha mi sem történt volna, elhúzott jobbra, a tölgyesbe...

A golyóálló (mellényes) dubicsányi vadkan Pöfeteg - az alföldi ember szemével...

Vadejtők, ha találkozhatnak... (Fotó: Gyenes Kálmán)

– Atyaúristen! – szóltam oda hevíltén. Merthogy tigrisbuckfencet vártam a megölt disznótól. Hallottam már hírt; olvastam többek visszaemlékezését a vaddisznóvadászat rejtelméről, s íme, adva az alkalma, hogy felvidéki valóságban táruljék az a szemem elé. Vagyis: terüljön a félelmetes remetekan. A szomszédos csehek nagy frója, Bohumil Hrabal (meghalt már szegény), például a kerskói erdőben zajló lakoma kapcsán ismertette meg velünk, hogyan is működik egy kukoricából kitörő vadkan leterítése, majd az abból készült étkek szakszerű belakmározása. Ők, például a szép őszi kukoricasilózás végeztével küldötték meg a vadkannal, Janeczek vadász vezetésével. Lelőtték annak rendje-módja szerint, össze is rogyott az, de később talpra állt, mi több: tőlük a szomszéd faluba futott; az ottani iskola katedrájára rogyva sikerült csak igazán puskavégre kapniuk a följazott vadásznak, akik még egy megszeppent nő biciklijét is lefoglaltak a kiterjedt vadászat érdekében. (A rémült vadkant egy Skoda is elgázolta). A mi Pöfetegünk, biztos egyenes ági! le-származottja volt ennek a

hrabalinak, mert kapott hármát a pófájába, mégis ment, mint a golyó.

– Húha! – villant eszembe, mi lenne, ha'utána erednék, s mint ígértem mindenkinek a reggeli eligazítás előtt: rávetném magam! Fölvertézve minden jóval, de leginkább is nyírségi toroskáposztával, a szájtató vadászembereknek ígértem, hogy mint az Alföld legjobb vaddisznófogója, ha csak tehetem, akár pusztá kézzel állók harcba a zsákmányért, legyen az még a legszilajabb kanok akármelyike. Tartozunk ennyivel a mi Zrínyinknek! Persze, hitték meg nem is ezt a sokat látott, sokat tapasztalt vadászemberek, látott viselkedésükön, hallatott beszédükön. (Igagatták a puszkaszámot, nézetgették a vadászengedélyt, vadászjegyet, kérdéztették, hogy milyen az idő mifelénk).

És érkezett a pillanat, az említett Pöfeteg – emberközeli kapt a maga harmas lövését! Tigrisbuckfenc! És, mint hős vadfogó, a tetemre vethetem magam! Szó nem érheti a ház elejét. Amit mondtam a mindennel jól felszerelt vadászembereknek, nem hazugság. Teszem, amit ígértem. Vadul rajta leszek a

vadon! – futtattam a gondolatom.

Csakhogy! – Golyóálló... – suttogta az erdőmérnök vadász, merthogy durrogatni lehet a Kavicsosbércen, de hangosan beszélni nem. Így ha nem mondják is, látom, hogy meg se kottyant neki a három lövés. Megbotlani megbotlott, de úgy eltűnt a beteg, öreg tölgyesbe, mint a kámfor. Újtát követte ugyan a kutya, járta a nyomát vadászember, köröztek fölötté másnap a kövér felvidéki hollók, de Pöfetegnek nyoma veszett. Hiába kerestük, keresgeltünk miatta, hogy ennyi – mármint egy tisztos visszavágás – járt volna Zrínyi Miklósért, nem és nem. Pöfeteg, híres meglőgő remetekant elnyelte a tölgyes. Megtörtént már ilyesmi mással is. Lakatos Károly szegedi illetőségű régi vadászíró (szadalon élt, madarászott is) több okot sorol a vadászhielmelekről írott könyvecskéjében, amelyet a Népszava könyvkiadó harmadszorra is kiadott a rendszerváltáskor, a biztos vadfogás elmaradására. Lehet ez hajnali öregasszony, rossz kérdést tevő menyecske, útba eső vaspatkó és egyéb minden, amelyeket már a fedél alatt elköltött vadászvacsora csalogat elő.

Mivel a dubicsányi kastélyban ilyesmi csak futtából történhetett, a vadászmező területének tűzénél fölmelegedett vadászemberek ugyanis hamar beültek a csillogó-villogó vadászautóikba, acélvázal fölszerelt terepjárókba, és elindultak Tolnának-Baranyának. (A magyar valóságához igazodva: Pestnek, Debrecennek, Nyíregyházának). A hajtatók után a hajtók is irányt vettek (a környező fákba), hogy az ott-hon fejeződjék be igazán az aznapi lucskos-szutykos vadászat. A meghajtottak, vagyis a kavicsosbércei vadkonda leterített áldozatai pedig az illó teríték, az örök vadászmezőkre való érkezés tiszteletére állított erdei cicoma, (fenyőgallyak, tábortűz) után szétosztódtak. Kinek mi jutott belőlük, azt vihette, mert úgy egyezett meg a dubicsányi dombok közt vadászó társaság: a vadfogásért mindenki egyformán fizet évi félmillió forintot s viszi, ami rá jut, ha fogott vadat a puskája, ha nem. Mesélni viszont mindenki úgy mesél, ahogy a számára jön...

(A golyóálló-mellényes Pöfetegről a fentieknek megfelelően.)

Majoros Tibor

Kedves Környékbéliek!

Miután a tegnapi hajnal erős köddel lopódzott a dülök fölé és aki egy kicsit tovább húzta a lóbort, (mint e sorok trója) annak a csüörtök reggel fényei bibliai színekben pompáztak. Ugyanis éjnek leple alatt megcsillagosodott az ég, eltűntek a szomorú esőt, (mai szóhasználatunkkal: szutyok időt) teremtő felhők. És reggelre minden csupa fagy lett. Aki már nem először éli meg az effajta látványos természeti jelenség érkezését, s látja a ködön átszűrődő Nap sugarainak ragyogásában a zúzmárás, deres táj csillogását; amint színeiben gomolyog az bíborosnak, aranyosnak; még annak is különlegesnek tetszett a tanyák közé terülő, tegnapi reggel. (Elismerem, akinek etetnie kellett a jószágokat, fölfrissíteni a kihűlt szoba melegét, vagy indításnál sokáig köhögtetni a munkára fogott autót, annak a dérel-faggyal megszínelt napkezdett olyan volt, mint a többi, amikor a hajnali szárkéve hideg, az éjszakai salak porol és a kocsi aksija meg az istennek se forgat.)

A színeiben ködlő reggelen a semlyékek vízei jégfedőt kaptak, a gabonaföldek zöldjei szálszálként fehéredtek, és ezt már a városi ember is tudja, hogy szépek nagyon szép a dértől csillogó vetés, de jónak semmi képp se jó, ha nincs a kenyérnek való gabonaföldön téli takaró. Ezért, ha az új évezred első századának első hetében a látott gyönyörű reggeli fényesség mellé majd puha pelyhekben hulló havat kívánunk, megtettük, amit követelt tőlünk az ezredváltás. A többi igazából úgyse rajtunk múlik...

Amit viszont melegen ajánlhatok kedves mindnyájuknak ezen a sokaknak zordul induló évezredkezdeten: ne feledkezzenek meg az oldalunkról, és a többi olvasnivalóról sem. Ugyanis, ebben az esztendőben a világ az olvasók előtt teszi tiszteletet, az évet az olvasás évenek nyilvánította. Mi sem húzzuk ki magunkat alóla. Ennek jegyében köszönt minden kedves környékbéliek, felvidéki vaddisznóvadásztól épen visszatérve:

Majoros Tibor

Botütés az első vadért

Siroki Miklós nyúl vadásszá avatja Kotogán Jánost. (Fotó: Gyenes Kálmán)

Talán nincs is csodálatosabb érzés annál, amikor a hajtók keltette zajtól menekülve a vadász látókörébe kerül egy róka vagy egy nyúl. A megtöltött fegyver kibiztosítva pihen a vállon és az ujj a ravaszon. A megfelelő pillanatban pedig elsül a puská, s a lelőtt vadért már szaladhat is Fickó, a betanított magyar vizsla.

Ezt az érzést pedig csak fokozza az a tudat, hogy a vadász életében ez az első elejtett fának vagy őz. Egy-egy faj első példányának kilövése nem függ a kortól. Lehet, hogy az ember csak több évnvi cserkelgetés, határjárás után mondhatja el magáról, hogy már rókát is lőtt. A másik vélet pedig az is lehet, hogy a vadász már az első hajtáskor puskavégre kapja a ravaszdut. Ezt sohasem lehet előre tudni!

A mórakalmi Árpád vezér vadásztársaság elnöke talán nem is emlékszik rá, hogy már hány vadászatot is vett részt. Heller Szabó Tibor húsz éve járja fegyverrel a határt. Mintegy hónapja si-

került neki begyűjtenie élete első foglyának „tróféáját”. Ez ugyancsak mórakalmi Földi Tibor viszont még csak 18 éves, de tavaly decemberben már sikeresen süttötte el a puskáját. Egy gyönyörű fánaknak bánta az esetet.

Egy hete tartotta az Árpád vezér vadásztársaság az évezred-búcsúztató hajtását. Ezen is akadt dolga a vadászmesternek. Siroki Miklós a régi hagyományoknak megfelelően nyúl vadásszá avatva ifj. Kotogán Jánost. A terítékre rakott vadaknak előbb megadták végtisztességet, ahogy illik. Maglyát raktak a glédába fekvő nyulak, fánakok előtt, majd trombita és kürt hangjára kaplatot levéve fejet hajtottak. A „szertartás” végén következett az avatás.

A színes madzaggal megjelölt tapsifülest a lobogó tűzek közé tették és János ráhasalt. Miklós bácsi felhajtotta a fiú kabátját és az erdőn vágott mogoró vesszővel többször rásózott a fenekére. Így most már az ifjú elmondhatta magáról, részt. Heller Szabó Tibor húsz éve járja fegyverrel a határt. Mintegy hónapja si-

K. T.

Zsombó

Munkatársunktól

A zsombói Wesselényi népfőiskola programjában minden évben természettudományi témák is vannak. Hétfőn este dr. Csákány Béla Kozmológia címmel beszélget hallgatóival többek között arról, lehet-e valami gyorsabb a fénynél, és elképzelhető-e a világegyetem nem gömb alakúnak, ahogy néhány újabb föltételezés állítja.

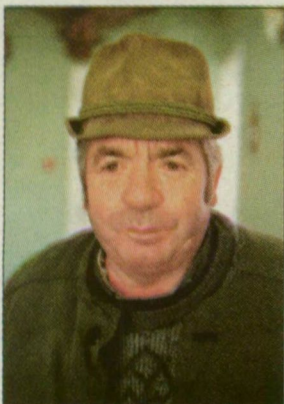
Bordány

Munkatársunktól

Új utcák és közök „születtek” Bordányban. A Honvéd és a Jókai utca közötti szakaszt Széchenyi utca névre keresztelték. A Seregélyesdűlő zártkerteket összekötő utakat pedig fákrol, virágokról nevezték el, így lett Akác és Dió sor, illetve Rózsa köz.

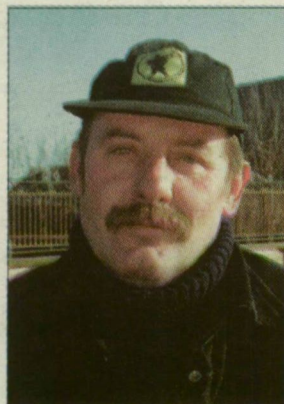
HIRDESSZEN!
HOGY SIKERES LEGYEN

Hogyan vélekedik a vadászatról?

Bihaly Gyula, sándorfalvi kőműves:

– Több mint huszonhét éve vadászok már. Sohasem érekdekbe vagy haszonból ejtem el a zsákmányt, hanem szenvedélyből. A meglőtt nyulat, fákant ritkán eszem meg. Ez alól csak a vadászat végi közös ebéd a kivétel, ilyenkor szedek a társaim által készített nyúlporékoltból. Mára már a két fiamból is vérbeli vadász vált.

Tóth Imre, dóci kéményseprő:

– Szerintem a vadászatnak az a célja, hogy kordában tartsa az erdő-mező állatait, ne pusztítsák el a termést. A szárazság miatt mostanság azonban igen kevés a vad, így talán kevesebb vadászat kellene. Emlékszem, hogy még „suttó” koromban felkérték minket, iskolásokat, hogy rókát hajtunk. Nagyon vitték a baromfit!

Bárkányi József, balástyai őstermelő:

– Az őzek kitapossák a kukoricát, búzát, a nyulak pedig megrágják a gyümölcsfákat. A köztudattal ellentétben egyáltalán nem gyávák a vadak. Kutyaival megyek ki a földre, hogy elkeressem őket. Pár méterre elfutnak, aztán szépen visszajönnek enni. Már többször szóltam a helyi vadászoknak, de semmi értelme. Nem segítenek.

Kuklisné Vajda Mária, csengelei boltos:

– Ha törvényes keretek között folyik a vadászat, akkor akár hasznos hobbi is lehet. Gyerekként voltam utoljára hajtáson. Tél volt, a fehér hóban szinte szertartásosan lépkedtek a zöld ruhás vadászok, gyönyörű volt. Én azonban sohasem lennék képes arra, hogy meglőjek egy nyulat vagy egy fákant.

(Fotók: Gyenes Kálmán)